No. 233. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 2 October.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, ontvangen hebbende een besluit van H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, van den 21sten September 1832, Lett. V. Afdeeling van Politie (Prov. blad No. 168) betrekkelijk de modellen der *Vochtmaten* voor den handel in het groot, van den volgenden inhoud:

» De Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, in aanmerking » nemende, dat de modellen der Vochtmaten voor den handel in het groot, » waarvan de invoering bij Zr. Ms. besluit van den 19den April jl., (Staats- » blad No. 12), op den 1sten October aanstaande is vastgesteld, aan de Ar- » rondissements-IJkers zijn verzonden.

» Brengen zulks ter kennisse van de Fabrijkanten in Vochtmaten en verdere » daarbij belanghebbenden in deze Provincie, met informatie, dat die model- » len door hun bij genoemde Arrondissement IJkers kunnen bezigtigd wor- » den; vertrouwende Gedeputeerde Staten niet noodig te hebben, hun tot die » bezigtiging aan te sporen, en dat zij zich wijders daarbij zullen gedragen » naar de aanwijzingen en toelichtingen van voornoemde ambtenaren, no- » pens de vervaardiging der groote Vochtmaten.

» En zal dit besluit in de binnen deze Provincie uitkomende nieuwspapie- » ren worden geïnsereerd; en hetzelve wijders, door middel van het Provin- » ciaal-blad, worden gebragt ter kennisse der Stedelijke en Plaatselijke Be- » sturen in deze Provincie, met uitnoodiging, om daarop de aandacht der » bedoelde Fabrijkanten te vestigen."

's Hertogenbosch, den 21 *September* 1832.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
(geteekend) A. J. L. VAN DEN BOGAERDE,
Ter ordonnantie van dezelven
(geteekend) F. X. VERHEIJEN.

Geven daarvan kennis aan de belanghebbende ingezetenen, ten einde bij de invoering dier *Vochtmaten* met 1e October aanstaande daarop te kunnen attenderen, en meer bijzonder aan de Fabrijkanten in Vochtmaten alhier, ter stede, met invitatie in hun eigen belang zich zooveel mogelijk te bekwamen, om dezelve ook bij hun spoedig verkrijgbaar te stellen.

Breda, den 27 *September* 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, brengen bij deze ten verzoeke van den Heere Generaal-Majoor, Plaatselijken Kommandant, ter kennisse der ingezetenen, dat, te rekenen van Maandag den 1. October aanstaande, de poorten dezer Vesting zullen worden geopend, des morgens ten *half zes ure*, (zijnde hetzelfde uur als thans), en gesloten des avonds ten *half zeven ure*; zullende de drijfbooten gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 29sten September 1832.

DE ROY Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Zondag en Maandag den 30 *September en* 1 *October*, behelzende de laatste *Fransche en Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 29sten September.

Het gouvernement wacht heden gewigtige tijdingen uit Londen. — In den loop van den dag is een buitengewoon courrier naar Frankrijk afgezonden. Wij weten niet of hij voor het fransch hoofdkwartier, of voor het hof der Tuilerien bestemd is. (*Emancipation.*)

— *l'Emancipation* spreekt van belangrijke depeches, die gisteren van Londen te Brussel gekomen zijn, en die volgens dit gewoon leugen-orgaan van ons ministerie van buitenlandsch zaken, documenten zouden houden geschikt om te gelooven, dat de conferentie eenstemmig denkt over de noodzakelijkheid eener onmiddellijke oplossing onzer aangelegenheden en omtrent de te nemen middelen, om daartoe onverwijld te geraken. Wij gelooven beter dan de *Emancipation* te weten, dat de gisteren van Londen gekomen depeches vooreerst volstrekt geen besluit van de conferentie van den 24sten houden, zoowls *l'Emancipation* zegt, dewijl er op den 24sten in het geheel geen besluit genomen is; en wat betreft de tijdingen van den 25sten, welke die depeches van de conferentie van dien dag geven, zij houden niets anders belangrijks, dan het voorstel tot een soort van wapenstilstand tusschen Belgie en Holland, een voorstel dat de conferentie doet, om ongetwijfeld zekerder te zijn van de voortduring van het *statu-quo* hetwelk ons den doodsteek geeft. (*Courrier.*)

— Vier eskadrons van het regiment kurassiers, dat te Doornik lag, zijn gisteren te Brussel gekomen en door den koning met den hertog *van Orleans* in oogenschouw genomen.

— Te Antwerpen zijn groote toebereidselen voor de ontvangst HHr. MM. gemaakt; dezelve zullen zondag avond zich in den schouwburg aldaar vertoonen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten September.

Het schijnt meer en meer te blijken, dat het gouvernement, zoodra het kennis kreeg van het afwijzend antwoord van koning *Willem* op het thema van lord *Palmerston*, pleotselijk een stout maar gewaagd besluit genomen heeft. Zoowel de officiële als officieuse bladen van het gouvernement kregen bevel, eenen oorlogstoon te voeren. Zij kondigden het gebruik van dwangmaatregelen aan; eene fransche en engelsche vloot, van Portsmouth en Cherburg gezeild, moest zich te Spithead vereenigen, om de hollandsche kusten te gaan blokkeren. Twee legerkorpsen moesten in Belgie, het een op Antwerpen, het andere op Maastricht, trekken. Na de eerste drift intusschen, gevoelde men, dat ook de mogendheden in deze moesten geraadpleegd worden; dat het uit Parijs gegaan bevel, te Londen, Weenen en Berlijn en Petersburg geratificeerd moest worden. Het leger heeft dan ook de grenzen niet overschrijd en de vloot is te Cherburg gebleven. Het *Journal des Debats* van deze vertraging reden trachtende te geven, zegt, dat men de verklaringen, waarvan de admiraals moeten voorzien zijn, te Parijs wacht, om door het gouvernement overwogen te worden; doch zegt een weinig verder, in strijd met zich zelven, dat in alle geval de kwestie moet opgelost worden, alle uitstel uitgeput zijnde. — Uit een en ander blijkt duidelijk, dat het gouvernement, alvorens verder te gaan, de jongste besluiten der londensche conferentie, opzigtelijk de belgische zaken, wil afwachten. De bijzondere berigten, heden in omloop, komen hiermede genoegzaam overeen; het blijft bij de verzekering, dat, in afwachting van het antwoord van den nederlandschen gezant aan de conferentie, het bevel gegeven is, dat het leger zich op de uiterste noordelijke grenzen gereed zou houden, om op het eerst bevel dezelven over te gaan.

— Dezen morgen zijn een aantal wagens voor het transport der finantien en der administratie naar Kamerijk vertrokken. Aan de postmeesters in de noordelijke departementen is bevel gegeven, om postpaarden voor de dienst van het leger in gereedheid te houden.

Aan het leger wordt geen verlof gegeven; overigens hoort men niet veel van zamentrekkende bewegingen; een regiment kavallerie, te Sedan in garnizoen, heeft bevel bekomen naar Maubeuge te vertrekken, gelijk nog eenige batterijen artillerie te Laon in garnizoen, het bevel hebben gekregen, om zich gereed tot eene voorwaartsche beweging te maken.

— Eergisteren heeft de graaf *Lobau* een bezoek bij den engelschen ambassadeur afgelegd, en is daarna naar Neuilly, waar thans het hof verteeft, vertrokken.

— De heeren *Persil* en *Garneron* zijn van hunne reis naar het landgoed van den heer *Dupin*, in de hoofdstad teruggekomen.

— Uit het Westen verneemt, dat er den 15den in de omstreken van Cambrand en Martière een gevecht tusschen een detachement troepen en een aantal chouans was voorgevallen, waarbij vier der laatsten waren gebleven. — Het dagblad *le Breton* vermeldt de arrestatie te Nantes van zekeren *Puiseux*, die gezegd werd het bevel te voeren over eene lijfwacht van de hertogin *van Berry*. Met het doorzoeken der adelijke kasteelen in de Vendée werd steeds voortgegaan.

— In het Ministerieel Avondblad leest men het volgende:

» Langs eenen buitengewonen weg schrijft men van Bayonne, dat volgens bijzondere berigten van Madrid de koning van Spanje den 20sten des avonds in eenen hopeloozen toestand was.

» Wat er van zij, wij hebben niet vernomen dat het gouvernement eene nieuwe depeche van den heer *de Rayneval* ontvangen heeft. Men moet er het besluit uit opmaken, dat Z. K. M. den 23sten nog leefde, en dat zelfs zijn toestand minder gevaarlijk was, dan de bijzondere brieven, waarvan wij spreken aankondigen.

» Dezelfde brieven verzekeren, dat men te St. Sebastiaan ieder persoon, die zich over den dood van *Ferdinand*, waaraan velen nog bleven gelooven, uitliet, in de citadel dreigde op te sluiten. Als zeker werd ook verhaald, dat het observatie-leger naar Madrid terug geroepen was.

— Het *Memorial Bordelais* zegt uit Bayonne ontvangen te hebben de volgende proclamatie, die in Spanje in omloop was, en daar door de aanhangers van don *Carlos* opgesteld zijn geworden, in geval de koning was overleden:

Spanjaarden,

De goddelijke voorzienigheid, welker wegen ondoorgrondelijk zijn, heeft het behaagd mijnen doorluchtigen broeder en magtigen heer don *Ferdinand* VII van Bourbon, wettigen koning van Spanje en der Indien tot zich te roepen. Een zoo ongelukkige gebeurtenis, moet voorzeker de brave en getrouwe onderdanen bedroeven, die deszelfs uitstekende hoedanigheden als souverein en als vader, wisten te waarderen. De grondwet die de troons-opvolging, sedert de vestiging van de dynastie der Bourbons gevestigd heeft, roept mij, als oudsten broeder, en bij gebrek van mannelijken erfgenaam, tot de kroon. Maar eene nieuwe bepaling, niet voorzien

van zekere vormen, voor zulk eene belangrijke zaak vereischt, die de gevestigde orde omver wierp, en, bij gebreke van mannelijken erfgenaam voor de spaansche troons-opvolging, de dochters, in eene regte lijn van den troonbezitter afstammende, riep; heeft mij van het regt van opvolging uitgesloten; want volgens de nieuwe wet is het mijne doorluchtige nicht, de infante dona *Elizabeth*, dochter van mijnen hooggeschatten broeder, die den troon der katholijke koningen bestijgen moet.

Maar daar de grondwetten der monarchie, in dergelijke omstandigheden, de vormen, die volgens dezelve moeten in acht genomen worden, bepaald hebben, heb ik, ook in mijne hoedanigheid van eersten prins van den bloede, besloten, voorgenst en voorloopig, in 't belang van de rust, de teugels van het bestuur in handen te nemen en de *cortes par estamentos*, door de procureurs-generaal van het koningrijk wettig vertegenwoordigd, op te roepen, ten einde zij, hetgeen de omstandigheden vorderen in overweging nemende, besluiten en verklaren, welke van de beide successie-wetten van kracht behooren te blijven, en wie, bijgevolg, de wettige souverein is, die door de natie *y rendido le vessallage* moet erkend worden.

Inmiddels beveel ik den Spanjaarden de eendragt aan: ik vermaan de opper-geregtshoven zich voorloopig met het regtsbestuur bezig te houden, zonder zich met het vraagstuk der opvolging in te laten, hetwelk bij uitsluiting aan de procureurs der natie, daartoe bijeenvergaderd, behoort, en ik verwacht, dat het leger en alle autoriteiten hunnen pligt zullen blijven betrachten voor de handhaving der inwendige rust, een bewijs van mijne bestendige begeerte voor het welzijn des lands, mijnen eerbied voor de godsdienst, voor de orde en de wetten, zonder welke slechts verderf en regeringloosheid heerschen.

Gegeven op het kasteel enz. *Carlos Maria.*

— De fondsen waren heden (27 *Septemb.*) genoteerd: de 5 pCt kont. en op tijd 95,60; de 5 pCt. kont. en op tijd 68; Napelsche renten kont. 80,95; op tijd 81; Sp. perp. 55 kont. en op tijd; Cortes 12½; Nieuwe Leening 1832. niet genoteerd.

NEDERLANDEN

BREDA, den 1sten October.

De berigten der heerschende ziekte luiden heden als volgt:

	nieuwe zieken.	herst.	Overl.	In beh.
's Gravenhage 29 September,	3	1	2	5
» 30 »	[illegible]	0	2	3
Gorinchem 28-29 »	[illegible]	0	1	5
Rotterdam 29 »	15	2	4	55
Amsterdam 28 »	14	15	8	76
» 29 »	11	12	3	72
Sedert 14 Aug.	1256	606	678	
Delft 28-29 »	4	0	1	10
Leiden 28 »	6	6	1	44
» 29 »	5	7	5	37
Sedert 5 Aug.	895	461	397	
Utrecht 28 »	4	2	1	46
» 29 »	6	7	3	42
» 30 »	6	9	2	37
Gouda 28-29 »	1	0	1	7
Dordrecht 28-29 »	[illegible]	1	3	6
Schiedam 27-28 »	4	0	2	4
[illegible] 26-28 »	10	0	6	4
Groningen 24-27 »	15	34	9	56
Amersfoort 24 28 »	44	6	18	20

In de jongste twee dagen hebben zich in onze stad weder een drietal cholera-gevallen geopenbaard, aan de gevolgen waarvan de lijders overleden zijn. — In het militaire hospitaal zijn daarentegen geen nieuwe zieken bijgekomen.

— Z. Exc. de markies *van Dalmatie* die voor eenigen tijd verlof van het fransche hof heeft erlangd, om zich naar Parijs te begeven, is gisteren avond werkelijk derwaarts vertrokken, nadat den vorigen dag de markies *d'Eyragues* aldaar was aangekomen, die als secretaris der fransche legatie, gedurende de afwezigheid des ministers, de zaken des gezantschaps zal waarnemen.

— Door Z. M. is, besluit van den 25 dezer, de heer *Alexander Ferrari de Francavilla*, onderdaan van Z. Kath. Majesteit, erkend en toegelaten als consul-generaal van Spanje, te Amsterdam.

— Den 13 October verwacht men de sluiting der tegenwoordige zitting van de Staten-Generaal, terwijl den 15den de nieuwe zitting, waartoe reeds de voorloopige toebereidselen gemaakt worden, moet worden geopend.

— Het heeft Hare K. K. H. de prinses *van Oranje* behaagd, aan den heer gouverneur der provincie Groningen te doen toekomen, ten behoeve der *cholera*-lijders binnen de stad Groningen, de aanzienlijke som van ƒ1000, welke door Z. H. E. Gestr. ter beschikking der te dier stede bestaande vereeniging van aanzienlijke vrouwen tot verzorging der *cholera*-lijders gesteld is.

— De regering van Nijmegen heeft bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het ophouden der ziekte aldaar, de sedert den 22sten Augustus afgebrokene gemeenschap van die stad met het Pruissische rijk, reeds den 30sten dezer weder opengesteld zoude zijn, mits de reizigers en andere de grenzen overgaande personen van een gezondheids-bewijs, na een vijfdaagsch verblijf te Nijmegen als te voren afgegeven wordende, voorzien zijn.

— Volgens de Pruissische *Staats-Courant* van 26 September, heeft de koning den generaal-majoor, graaf *von Waldburg-Truchsess*, gewezen gezant aan het Koninklijk Nederlandsche Hof, benoemd tot gezant bij de hoven van Sardinie en Toskane.

— De belgische bladen, die er voor gehouden worden inblazingen van de zijde van het bewind aldaar te krijgen, bij name *l'Emancipation*, willen het steeds doen voorkomen, dat zoo wel Pruissen als Oostenrijk het lijdelijk zouden aanzien, dat Frankrijk en Engeland ondershands ons aanvielen, om door overmagt en geweld van ons af te dwingen, wat het regt hun betwist en het hun niet kan doen verkrijgen. Het zou te bevreemden zijn, dat de bedoelde mogendheden zich zelven en ook hunne eigene belangen zoo verre vergaten. Doch de Fransche dagbladen hebben ons reeds algemeen van de protestatien van de gezanten der Noordsche mogendheden, vooral van den pruissischen, gesproken. Wij vinden bovendien dit laatste, in bijzondere, uit 's Hage bij ons ontvangene, berigten bevestigd. In deze wordt voor stellig verzekerd, dat men uit Parijs berigt heeft, dat gemelde gezant niet alleen ten sterkste geprotesteerd heeft, tegen den intogt van een fransch leger in Belgie, maar zelfs tegen de bijeenbrenging van dat leger op de uiterste noordergrenzen. Omtrent Rusland schijnt nog minder onzekerheid te bestaan. Men kan overigens niet verwachten, dat de gezanten te Parijs eene andere taal zouden voeren dan de plenipotentiarissen te Londen. Derzelver beslissing zal nu weldra moeten blijken, doch wat men omtrent ons besloten mogt hebben, alles duidt aan, dat ons gouvernement geen haar breed van den ingeslagen weg zal afwijken, en met beradenheid en standvastigheid denzelven zal blijven bewandelen; de blijken daarvan zien wij dagelijks rondom ons; reeds zijn, naar wij vernemen, in onze vestingen die het eerst zijn blootgesteld, de voorbereidende maatregelen bepaald, om, zoo de vijand mogt naderen, hem, niet door vuur alleen, maar ook door het water, dit bij ons zoo veel vermogend element, naar vereischt wordt tegen te houden en te verdelgen.

— De stad Gent is in de vorige week weder het tooneel geweest van allerlei buitensporigheden van het graauw, door de hoofdhoofden der revolutie daartoe aangezet; verscheiden estaminets zijn geplunderd en vele voor orangistisch gehouden personen aangerand en mishandeld. Het schijnt niet, dat de militaire overigheid krachtige middelen aanwendt, om die buitensporigheden te beteugelen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 30sten September.

Men heeft hier tijdingen uit Londen ontvangen tot den 26sten loopende. Door dezelve heeft men kennis bekomen van de zittingen der conferentie van den 25 en 26sten; alsmede van het weigerend antwoord van het hollandsche gouvernement, van den 20sten dezer gedagteekend. *l'Emancipation* vermeldt, dat de hollandsche plenipotentiaris een, omtrent sommige punten voldoend, omtrent andere een ontwijkend, antwoord had gegeven; en dat de gezanten der vijf mogendheden dit antwoord als weigerend hadden aangemerkt. Gemeld blad wil voorts zijnen lezers doen gelooven, dat de pruissische en oostenrijksche plenipotentiarissen, bij het voorstel om dwangmaatregelen aan te wenden, de daartoe van wege Frankrijk en Engeland voorgeslagene hadden goedgekeurd en aan dezelven de uitvoering overgelaten. Volgens zijn zeggen zou de russische plenipotentiaris zich er alléén vóór verklaard hebben, onder het voorbehoud, dat zijn souverein zijne goedkeuring er aan hechte.

Het *Mémorial* zegt heden, dat het zeker scheen, dat de conferentie een aantal vragen aan den Nederlandschen gezant in de zitting van dingsdag voorgelegd had, ter welker beantwoording denzelven 24 uren gelaten waren, en dat deze antwoorden, in de zitting van woensdag ontwijkend of weigerend waren bevonden. De zaken waren dus, naar dit blad meent, op het uiterst punt gekomen; het hing er nu maar af, tot welke maatregelen de conferentie besluiten zou.

— Naar men gelooft zal de hertog *van Orleans* na het bezoek te Antwerpen onmiddellijk naar Parijs terugkeeren.

— Men spreekt van de mobilisatie van nog meerdere bataillons burgerwachten. (*Mémorial.*)

— De prins *Achille Murat*, die onlangs met het voornemen om dom *Pedro* te dienen naar Oporto zou vertrekken, is van Falmouth te Ostende teruggekomen.

— Gisteren is de fransche generaal *Barbau*, met depeches voor den koning hier doorgekomen, denzelven naar Antwerpen volgende, waar de [illegible] en de hertog *van Orleans* aangekomen is.

— De vier van Doornik gekomen eskadrons kurassiers zijn gisteren van hier over Leuven naar de zijde van Hasselt vertrokken. Gisteren zijn ook van hier 17 wagens kruid, alsmede de batterij artillerie van den kapitein *Pirson* naar de zijde van Leuven op weg gegaan.

— De Majoor *Kessels* is weder in gunst gekomen; bij een besluit in de vorige week genomen, is hij op nieuw in werkelijke dienst gesteld.

— De vereeniging der deputatien, om over het voorstel van den heer *Pirson* te beraadslagen, is niet talrijk geweest; de aanwezenden hebben echter met eenparigheid het voorstel goedgekeurd; een adres, in den geest van de redevoering des heeren *Pirson* opgemaakt, is door dezelven aan den koning overhandigd.

FRANKRIJK.

ARRAS, den 28sten September.

De reis der heeren *Persil* en *Garneron* naar het landgoed van den heer *Dupin*, met oogmerk om denzelven over te halen in het kabinet te treden, schijnt vruchteloos te zijn geweest; de heer *Dupin* zou, naar verzekerd wordt, nog steeds geweigerd hebben zich te onderwerpen aan de voorwaarden, die men hem daartoe wilde opleggen. Men spreekt sedert het bekend worden hiervan weder meer van de kans, die de maarschalk *Soult* op het presidentschap zou bekomen hebben.

— De maarschalk *Gerard* heeft bij zijne komst te Kamerijk bevel gegeven, dat het leger van het Noorden slechts bijeen getrokken, en niet op den voet van oorlog zou gebragt worden, dan in geval hetzelve over de grenzen zou moeten gaan. Omtrent de zamentrekkende bewegingen van gemeld leger verneemt men, dat de divisie van den luitenant-generaal *Sebastiani*, die omtrent 10,000 sterk zou moeten zijn, in de omstreken van Rijssel gekantonneerd is. De generaal zelf is den 24sten te Duinkerken aangekomen, met het bevel dat het aldaar in garnizoen liggend 19de regiment naar Rijssel moest optrekken, om met nog twee andere regimenten de voorhoede van het leger uit te maken. Het 7de regiment van linie moest te Duinkerken, Calais, Bergues en Gravelines garnizoen houden. Het 2de van linie te Arras in garnizoen heeft het bevel gekregen nader bij de grenzen te trekken. De hussaren van Chartres nevens de lansiers van Nemours, hebben bevel zich tot vertrek gereed te houden, zoo ook het 10de regiment dragonders te Arras in garnizoen. De artillerie-generaal *Négre* is den 24sten te Douai gekomen en heeft, gelijk reeds gemeld is, aan eenige batterijen aldaar en te Laon het bevel gegeven zich tot vertrek gereed te houden. Al deze bewegingen duiden echter niet meer aan, dan dat het leger eene meer geconcentreerde stelling aanneemt.

— De hertog *van Nemours* wordt door eene ligte ongesteldheid op Neuilly gehouden; hij zal eerst over eenige dagen kunnen vertrekken.

— De schout-bij-nacht *Decrest Villeneuve* is den 24 te Cherburg aangekomen en heeft zijn intrek in het hotel der prefectuur genomen. Zoo de engelsche en fransche vlooten zich vereenigden, zou, naar verzekerd wordt, gemelde schout-bij-nacht onder de bevelen van den engelschen vice-admiraal sir *Pultenaij Malcolm* gesteld worden.

— De markies *van Dalmatie* fransch ambassadeur te 's Hage, wordt te Parijs terug verwacht.

— De heer *Berrijer* is naar Blois overgebragt; men hoopt dat zijne zaak in de eerste dagen van october zal behandeld worden.

— De heer *de Taillegrand is niet teruggekomen*; men had van zijne hotel zelfs niets van eene aanstaande terugkomst vernomen.

— Naar men verneemt heeft er eene vereeniging van de ministers van koophandel en openbare werken plaats gehad, voor het onderzoek of de regten van invoer op de belgische steenkolen geene vermindering zouden gedoogen. Koning *Leopold* scheen zeer op eene reductie van het tarief aan te houden.

— Men heeft hier brieven uit Spanje ontvangen, uit welke zoude blijken, dat koning *Ferdinand* werkelijk overleden is, alhoewel men het, omtrent de dagteekening van het overlijden, in gemelde brieven niet eens is. Een derzelven is van Madrid van den 17den, daarin wordt, bij het vermelden van den dood, tot staving bijgevoegd, dat de officiele courant dien dag geen bulletin der ziekte hield. De andere is van Vittoria van 20 dezer. Volgens dezen brief zou *Ferdinand* in den morgen van den 18den overleden zijn; de tijding was nog niet officieel bekend gemaakt, doch des niet te min zeker; de koning had voor zijn dood tot regenten des rijks benoemd: de koningin, de infanten don *Francisco*, don *Carlos* en den hertog *Infantado*. Er zouden tevens bevelen gegeven zijn, om eenige troepen om de hoofdstad zamen te trekken.

De *Constitutionnel* deelt eenen brief mede van Bajonne van den 22sten september het volgende houdende:

» Volgens de bulletins omtrent den dood des konings van Spanje, door de Madridsche courant bekend gemaakt en luidens berigten uit eene geloofwaardige bron, is *Ferdinand* overleden; maar vóór deze tijding openbaar te maken, zijn er courriers naar alle generaals in de provincien gezonden en is het bevel gegeven aan verscheiden korpsen van het leger des generaals *Sarsfield*, om nader bij de hoofdstad te trekken. Twee dagen voor den dood des konings zijn het korps diplomatiek, de ministers en andere personen op St. Ildephonse geroepen. Onderscheiden wordt er over het regentschap gesproken: volgens sommigen was de koningin alleen benoemd; volgens anderen behoorden tot hetzelve de infanten don *Carlos* en don *Francisco* alsmede de hertog van *Infantado* en zelfs de heer *Calomarde*.

» Volgens eene bepaling in het testament van Z. M. moet de erfgename van den troon met een der zonen van den infant don *Carlos* huwen."

— De fondsen waren heden (28 september) als volgt genoteerd: de 5 pCt. kont. 95,85, op tijd 95,80; de 3 pCt. kont. 68,25, op tijd 68,30; Napelsche renten 80,90 kont.; Spaansche perpet. 55¾, kont. 55¼ op tijd; Cortes niet genoteerd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten September.

Het wordt bevestigd, dat te Napels onlusten hebben plaats gehad, die echter dadelijk gestild zijn. Het is een geluk, dat de Napolitaansche regering de oproermakers snel verstrooid heeft; want onder de tegenwoordige omstandigheden zoude eene omwenteling te Napels, eene der beklagenswaardigste gebeurtenissen zijn, dewijl de Fransche partij der beweging dezelve tot hare plannen zoude gebruikt hebben, en de goede verstandhouding, welke tusschen de kabinetten der groote magten met zoo veel moeite behouden wordt, zoude hebben trachten te storen. De poging, om de constitutie van 1821 te proclameren is nu geheel mislukt, en zal bij de waakzaamheid der regering niet zoo gemakkelijk hernieuwd worden. Er hebben hier vele arrestatien plaats, en er is 400 ducaten uitgeloofd, om zekeren *Angelo Pelusc* leekebroeder van het klooster *della Sancta* te Napels, die zich aan de grootste misdaden schuldig gemaakt heeft, magtig te worden. Deze monnik moet de hoofdaanlegger der oproerige bewegingen geweest zijn, die te Nola hebben plaats gevonden.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten September.

De conferentie heeft in de laatste dagen menigvuldige vergaderingen gehouden. Als gewoonlijk is zij tot generlei besluit gekomen. In de zitting van eergisteren (26), welke vier uren geduurd heeft, zijn de Nederlandsche aangelegenheden, in tegenwoordigheid van den Nederlandschen gezant, op nieuw behandeld. Omtrent deze zitting laat de *Courier* zich dus uit:

» Wij mogen het genoegen hebben te kunnen zeggen, dat de toon der raadplegingen eer *vredelievend dan oorlogzuchtig was*. Zoo het schijnt, is in die vergadering overwogen de nota, welke op den 20 dezer door den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken onderteekend is, en die, volgens het genoemde blad, ofschoon in gematigde termen vervat, van een stelligen aard is. De *Courier* meent dan ook reden te hebben te gelooven, dat de Nederlandsche regering niet zal terug treden van hetgeen zij, overeenkomstig de onderhandelingen van den 30sten junij, als het *ultimatum* der conferentie aanmerkt. Koning *Willem* houdt zich daaraan, en is bepaald, geene verdere inwilligingen te doen. Hij is er op voorbereid om zich met al de middelen, welke in zijne magt staan, tegen de dwangmaatregelen, die men tegen hem zou willen aanwenden, te verzetten, doch heeft tevens besloten, door geene daad van vijandelijkheid, van zijne zijde, eenige gegronde reden aan de conferentie te geven tot het bezigen derzelve."

Heden is de conferentie op nieuw bijeen, en wel gelijk men verzekert, met het bepaalde oogmerk, om het laatste antwoord van den Koning der Nederlanden in beslissende overweging te nemen.

(*Uittreksel uit eenen bijzonderen brief.*) » Men spreekt veel van het afzenden van onze vloot onder sir *Pulteney Malcolm*, vereenigd met de Fransche vloot van Cherburg ter sluiting van de Nederlandsche havens. Naar gissingen zou Rusland zich daartegen verklaren; maar Pruissen en Oostenrijk het geduldig aanzien. Een Fregat is bereids te Spithead aangekomen.

» Zoo zal welligt die schanddaad voltrokken worden, welke de dagen van 1672 in het geheugen roept. Men vermoedt echter, dat het niet zoo gemakkelijk gaan zal, Nederland met geweld voorwaarden af te vorderen, welke het met zoo veel standvastigheid tot hiertoe reeds heeft afgewezen. Deszelfs groote proef is thans op handen. Staat het die even halsstarig door, als het reeds menige andere heeft doorgestaan, dan zal het de schitterende kroon hebben verworven, welke de latere tijden hebben kunnen opleveren. Het zal tevens blijken wat Nederland te denken hebbe van de weifelachtige vrienden, welke hetzelve dan toch nog heeft.

» Sedert eenige dagen heeft men te Falmouth veel vrees aan den dag gelegd bij het hooren van eene voortdurende kannonade: men was bezig te Vlissingen het nieuw geschut te beproeven. Zou die vrees ook eenig geheim voorgevoel aanduiden, wegens de ontvangst, welke vijandelijke bodems bij den ingang der Schelde wacht?

» De *Times* is thans, in den letterlijken zin des woords, razend tegen Nederlands Koning; zijne onzinnigheid gaat alle verbeelding te boven, en wordt slechts door ééne zaak geëvenaard of overtroffen; het is het *eigenbelang*; want de *Times* geeft met ronde woorden te kennen, dat Engeland zich zoo voor de Belgen in de bres stelt, en de Nederlandsche vorderingen omtrent de Schelde vaart zoo zeer tegenwerkt, omdat de Britten den voornamen handel met Antwerpen drijven, en daarvan meester willen blijven. Eene andere bekentenis van het blad is nog al opmerkelijk, en pleit niet voor de duurzame vereeniging van Engeland met Frankrijk. Het zegt, namelijk, dat Engeland er het grootste belang bij heeft, te beletten, dat een Fransch leger in Belgie trekke, want dat, indien het er zes maanden in mogt verblijven, het er niet meer uit zou gaan.

» Van de netelige Belgische zaak even tot de Portugesche overstappende, zoo zij het genoeg te melden, dat de toestand van zaken nagenoeg dezelfde blijft, maar dat beide partijen, inzonderheid het legertje van dom *Pedro*, verzwakken."

De fondsen stonden den 28; de 3 pCt. genoeg. 83¾.

Grafschrift op den 1sten Luit. Ingenieur GISIUS NANNING, *als Wis- en Krijgskundige en als Dichter met roem bekend.*

Waar zag men Dicht-Genie zich ooit met Wiskunst paren,
Als bij de *Duitschers* en in 't *Oude Nederland?*
Groot als Wiskunstenaar, spand' KÄSTNER ook *de snaren*,
En NIEUWLAND hield dien roem *bij Bato's volk* in stand!
Ook NANNING poogde steeds hun voorbeeld na te streven!
In Dicht- en Wiskust prijkt zijn naam tot Neêrlands eer!
Koen was zijn vlugge geest, maar al te kort zijn leven!
Onttogen aan ons oog, zweeft Hij in hooger sfeer!

C. F. H.

De bovenstaande dichtregelen waren de redactie, als een blijk van vriendschappelijk aandenken aan den verdienstvollen NANNING, medegedeeld. Zij heeft vermeend hiervan gebruik te mogen maken, met dezelve in haar blad op te nemen. *De Redactie.*

LETTERKUNDIG BERIGT.

Morgenwandelingen door en in den omtrek van 's GRAVENHAGE, *of schoonheden en merkwaardige bijzonderheden betrekkelijk deze residentie. Eene bijdrage tot de Nationale lectuur.* Te 's Gravenhage bij A. KLOOTS, 1832. In 8°. gr. 431 bladz. De prijs is . . . . *f* 4-50.

Men moge het bekennen of niet, men moge al of niet zich boven letterkundige vooroordeelen verheven achten, maar al te dikwerf heeft de titel van werken eenigen invloed op het gevoel, waarmede men de lezing begint. Het voorgeven van den schrijver of uitgever: » *eene bijdrage tot de nationale lectuur*;" - waarbij wij ons met al de krachten onzer vroegere schoone herinneringen, aan het oude echte nationale moeten vasthouden, - nam ons in. Des schrijvers voorrede was geschikt genoeg, om ons in die stemming te houden, en dank zij dezelve, dat wij de gemelijkheid konden onderdrukken, die ons bij de lectuur der eerste *morgenwandeling* overviel. Een vervalschte smaak, geboren uit de zoo menigvuldige vertaalde voortbrengselen van vreemde vernuften, mag veel hebben bijgedragen, tot ons oordeel over den inhoud der eerste bladzijden van dit werk, die wij van langdradigheid niet konden vrijspraken. Hoe verder wij echter in onze lectuur vorderden, des te meer werd de goede stemming geregtvaardigd, waarin de woorden *nationale lectuur* ons gebragt hadden. Eenvoudigheid en tevens rijkdom van denkbeelden, bij het beschrijven van al de schoonheden, welke onze vorstelijke residentie zoo menigvuldig oplevert; op elke bladzijde roerende herinneringen, aan de daden van het vergoode voorgeslacht, aan hunne nijverheid en onmetelijke vorderingen in beschaving verlichting, in kunsten en wetenschappen, en daarbij eene doorgaande eerbiedige vereering van den opperbestuurder aller onzer handelingen, dit alles kenschetste eene wezenlijk *nationale lectuur*; gaf ons de verzekering, dat deze woorden, niet zoo als bij sommige voortbrengselen, uit een mercantiel gevoel waren voortgevloeid en op den voorgrond gesteld. Een berigt van den uitgever, vooraan in het boek gesteld, dat: » *de exemplaren van deze morgenwandelingen door en in den omtrek van 's Gravenhage, welke ten voordeele van door de cholera hulpbehoevenden dezer residentie worden uitgegeven, met het wapen der stad gemerkt zijn*," doet ook zelfs de minste twijfeling omtrent het doel des schrijvers en uitgevers wegnemen.

In de beschrijving van twaalf morgenwandelingen, schetst de schrijver al de schoonheden van 's Gravenhage en deszelfs omstreken. Schetsen, die zoo vele historische herinneringen bevatten, zoo vele zaken, voor den oppervlakkigen beschouwer onbeduidend, in een geheel nieuw daglicht plaatsen, dat het oog en het hart nog lang geboeid blijven op voorwerpen, die vele misschien vroeger gedachteloos zijn voorbij gegaan.

De onderwerpen dezer morgenwandelingen zijn zoo veelvuldig, zoo afwisselend, dat het ons leed doet, dat ons bestek niet toelaat er uitvoeriger over uit te weiden. Wij hopen echter genoeg gezegd te hebben, om onze lezeren te hebben doen gevoelen, dat zij door de aanschaffing en lezing, van dit, in vele opzigten belangrijk werk, een dubbel doel zullen bereiken: eerstelijk ondersteuning in de behoefte hunner noodlijdende natuurgenooten; ten tweeden versterking en aanmoediging in dat echte nationale gevoel en die volharding in en op de wegen, die het voorgeslacht met zoo veel moed en standvastigheid gebaand heeft, en die ons vaderland thans tot de bewonderingwaardigste plek gronds der geheele wereld maakt. En mogten onze lezeren, ook even als wij, bij de lezing der eerste bladzijden, eenigzins gemelijk het boek digt slaan, dan kunnen wij hun desniettemin de verzekering geven, dat het vervolg eene niet minder belangrijke dan aangename en onderhoudende lectuur oplevert.

In naam der lijdende menschheid, zij ook schrijver en uitgever dank toegebragt, voor hunne bemoeijingen, om door zulke middelen, waarbij het genoegen van wel te doen verdubbeld wordt, hunne noodlijdende evenmensch hebben willen ondersteunen.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 29 September 1832.

				Gebl.
NEDERLANDEN,	Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pCt.	*f* $41\frac{7}{8}$	à $42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{8}$
	Uitgestelde schuld.	- $\frac{7}{8}$	à $\frac{15}{16}$	
	Kansbiljetten.	- $15\frac{3}{4}$	à 16	$15\frac{7}{8}$
	Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 71	à $71\frac{1}{2}$	$71\frac{1}{4}$
	Idem, idem, $3\frac{1}{2}$ pCt.	- 56	à $56\frac{1}{2}$	$56\frac{1}{2}$
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- $90\frac{3}{4}$	à $90\frac{7}{8}$	$90\frac{7}{8}$
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- $95\frac{3}{4}$	à $96\frac{1}{4}$	96
	Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- $80\frac{7}{8}$	à $81\frac{1}{4}$	81
	Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- $98\frac{3}{4}$	à $99\frac{1}{4}$	$99\frac{1}{8}$
	Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pCt.	- 86	à $86\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{4}$
FRANKRIJK,	inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 68	à $68\frac{1}{2}$	$68\frac{1}{4}$
RUSLAND,	Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- $95\frac{3}{4}$	à $96\frac{1}{4}$	96
	Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$, 5 pCt.	- $97\frac{1}{2}$	à 98	$97\frac{1}{2}$
SPANJE,	Certific. Amst., 5 pCt.	- $48\frac{3}{4}$	à $49\frac{1}{4}$	$48\frac{7}{16}$
	Dezelfde 3 pCt.	- 29	à $29\frac{1}{2}$	$29\frac{1}{4}$
	Uitgestelde schuld.	-	à	

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de onder Beneficie van Inventaris aanvaarde nalatenschap van Vrouwe ARNOLDA BREDA, Wed. van Mr. G. W. PANNEBOETER, gewoond hebbende en overleden te *Rozendaal*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk met den laatsten November dezes jaars, ten kantore van den Notaris Mr. W. VAN WELIJ te *Rozendaal.*

*** Degenen, welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, aan de onder Beneficie van Inventaris aanvaarde nalatenschap van den heer MARINUS GERARD VAN STAPELE, gewoond hebbende en overleden te *Steenbergen*, gelieven daarvan ten spoedigste en uiterlijk voor den laatsten october aanstaande, opgave te doen, aan den heer J. P. VAN STAPELE te *Steenbergen*; zullende na verloop van dezen termijn alle pretentien ten lastegemelden boedel worden geacht te zijn ingediend.

*** Een bekwame LETTERZETTER, tevens het Boekdrukken kundig, vast werk begeerende, vervoege zich met gefrankeerde brieven bij de Boekdrukkers de Wed. J. C. VIEWEG & ZOON, te *Nijmegen.*

In het Logement *de vier Winden*, bij VAN BAAL, bij *Tilburg*, is gearriveerd een Koopman, met eenige schoone Mecklenburgsche ZAALPAARDEN, van vijf en zes jaren oud, zal daar drie dagen verblijven.

BEKENDMAKING.

Mr. W. VAN WELIJ, Notaris te *Rozendaal*, zal, ten verzoeke van de gezamenlijke Erfgenamen van wijlen CORNELIA VOLLAERTS, gewoond hebbende en overleden te *Wouw*, op Dingsdag den 27 en Woensdag den 28 November 1832, telkens des voormiddags te 9 ure, in de herberg *het anker* op de nieuwe Wouwsche baan onder Rozendaal, publiek presenteren te Verkoopen:

Omtrent 500 EIKENBOOMEN, van 15 tot 20 Ned. Ellen lengte en van 2 tot 3 Ned. Ellen dikte, alle staande onder *Wouw.*

Gedurende acht dagen vóór de Verkooping zal er, aanwijzing gedaan worden, door MARIJNUS MAAS te *Wouw.*

CONCERT TE TILBURG.

Met hooge toestemming zullen de heeren S. FEITLINGER, Eerste Zanger en M. H. POS, Eerste Violist, beide van het Hoogduitsch Theater te *Amsterdam*, op Dingsdag den 2. October, in het lokaal *Tivoli*, bij den heer H. VAN DER HOUT, te *Tilburg*, de eer hebben te geven: Een VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT, volgens onderstaand Programma:

EERSTE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria uit *Othello*, gezongen door *S. Feitlinger.*
3. Concertino van Fraenzel voor de viool, uitgevoerd door *M. H. Pos.*
4. *Adolph* bij het graf van *Maria*, romance, muzijk van den heer *B. van Bree*, gezongen door *S. Feitlinger.*
5. Variatien voor de viool van *L. Maurer*, uitgevoerd door *M. H. Pos.*

TWEEDE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria van *Pacsita*, gezongen door *S. Feitlinger.*
3. Variatien van *Lafont*, voor de viool uitgevoerd door *M. H. Pos.*
4. Op verzoek *Der Traüm der ersten Kusses*, van *F. Jäger*, gezongen door *S. Feitlinger.*
5. Op verzoek Variatien voor de viool van *C. de Beriot*, uitgevoerd door *M. H. Pos.*

Aanvang 's avonds ten 7½ ure. — De Entrée-billetten zijn te bekomen aan bovengemeld Lokaal.

STOOMPACKET-VAART
tusschen ROTTERDAM en LONDEN,
IN DIENST DER GENERAL POST OFFICE,
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Agenten der General Navigation Company te Londen brengen mits dezen ter kennis, dat de Dienst voor deze Maand, door een hunner Packetten, is bepaald op

Woensdag den 3 October, des morgens ten 6 ure.
Zaturdag » 6 » » » 7 »

Nadere inlichting bij de Agenten { W. SMITH & Co. en P. A. VAN ES.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.